

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Шинкарик М. І.

« 31 » серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Методика проведення тренінгових занять»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань 01 – «Освіта/Педагогіка»

спеціальність 015 – «Професійна освіта»

освітньо-професійна програма – «Фінансова грамотність»

Кафедра освітології і педагогіки

Форма Навчання	Курс	Семест р	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг	СРС	Всього	Екзамен, залік
Денна	1	2	30	15	5	4	96	150	залік, 2
Заочна	1	2	4	2			144	150	залік, 3

Тернопіль – ТНЕУ
2020

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика проведення тренінгових занять»**

Дисципліна – «Методика проведення тренінгових занять»	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS –3	Галузь знань: 01 «Освіта/педагогіка»	Статус дисципліни – вибіркова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність 015 – «Професійна освіта» освітньо-професійна програма – «Фінансова грамотність»	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна -1 Семестр: Денна –2 Заочна –2, 3
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо- кваліфікаційний рівень – магістр	Лекції: Денна – 30 год. Заочна -4 гол Практичні заняття: Денна – 15 год. Заочна – 2 год
Загальна кількість годин –150.		Самостійна робота: Денна – 96 год. Тренінг – 4 год. Заочна – 144 год Індивідуальна робота: Денна – 5 год.
Тижневих годин : 10 год., з них аудиторних –3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Методика проведення тренінгових занять»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика проведення тренінгових занять» формування у аспірантів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації та проведення тренінгових занять, а саме оволодіння ними відповідними методами, техніками та прийомами. Ознайомлення слухачів із принципами та нормами групової взаємодії, характеристиками групової динаміки.

2.2. Завдання дисципліни

Основні завдання Основними завданнями викладання дисципліни «Тренінг в роботі HR-менеджера з персоналом організації» є теоретична та практична підготовка студентів з питань: практично спрямованих на оволодіння уміннями ефективного професійного спілкування. Особлива увага приділяється відпрацюванню навичок управління кліматом відносин в організації, засвоєнню прийомів недирективного управління діалогом, контролювання розвитку і течії управління персоналом; оволодіння знаннями з історії виникнення та розвитку групових методів роботи; орієнтація в головних видах тренінгових груп, специфіці їх роботи; забезпечення розуміння студентами основних механізмів та закономірностей застосування тренінгових технологій у роботі HR-менеджера; формування базових навичок планування, організації та проведення тренінгів; формування ключових компетенцій сучасних HR-менеджерів, що необхідні для прийняття стратегічних визначальних рішень.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: педагогіка та психологія вищої школи, філософія науки, методика виконання дисертаційної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни: «Методика проведення тренінгових занять»

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади проведення тренінгів.

Тема 1. Тренінг як напрямок психологічної роботи.

Теоретико-методологічні засади проведення тренінгу. Історія розвитку групової психотерапії. Історія розвитку, основні процедури роботи Т-груп, груп зустрічей. Переваги групової форми роботи. Процеси у психокорекційних групах. Класифікація груп. Їх склад. Ролі та норми поведінки в групі.

Література: 1, 2, 3, 6, 7, 11, 13.

Тема 2. Сутність та класифікація тренінгових методів.

Основні види тренінгових методів. Бізнес-тренінги компаній, вільні тренінги. Заовнення, види заовнень. Класифікація за відкритістю-закритістю. Корпоративні бізнес-тренінги.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 14, 15.

Змістовий модуль 2. Процедура створення тренінгової програми

Тема 3. Створення концепції тренінгу.

Концептуальні моделі бізнес-тренінгу. Підходи до створення моделей компетенцій. Метафоричні концепції. Використання методик релаксації, арт-терапії, тілесно-орієнтованої терапії в тренінгових заняттях.

Література: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15.

Тема 4. Алгоритми і психотехніки проведення тренінгу.

Алгоритм створення тренінгу. Структура етапів короткого алгоритму тренінгу. Етап створення атмосфери довіри. Знайомство. Психологічні прийоми розігріву. Особливості механізмів групоутворення. Моніторинг процесів групової динаміки.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12, 13.

Змістовий модуль 3. Особливості реалізації тренінгових програм.

Тема 5. Рефлексія та психодіагностика у процесі проведення тренінгу.

Рефлексія після тренінгу. Система рефлексивних питань. Зворотній зв'язок під час тренінгу. Маркери ефективності групової роботи. Домашнє завдання в тренінгових заняттях.

Література: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 6. Типові помилки тренера під час організації тренінгу.

Основні помилки тренера при підготовці програми, написанні сценаріїв, театралізації. Некомпетентність, помилки візуальної психодіагностики, не втримання групової динаміки, конфліктність. Етичні проблеми тренера під час організації тренінгу.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Методика проведення тренінгових занять»

Теми	Кількість годин			
	Лекцій	Практичні	СРС	ІРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади проведення тренінгів.				
Тема 1. Тренінг як напрямок психологічної роботи	6	2	16	1

Тема 2. Сутність та класифікація тренінгових методів	6	2	16	1
Змістовий модуль 2. Процедура створення тренінгової програми				
Тема 3. Створення концепції тренінгу	4	2	16	1
Тема 4. Алгоритми і психотехніки проведення тренінгу	6	2	16	1
Змістовий модуль 3. Особливості реалізації тренінгових програм				
Тема 5. Рефлексія та психодіагностика у процесі проведення тренінгу	4	4	16	1
Тема 6. Типові помилки тренера під час організації тренінгу	4	3	16	
Разом	30	15	96	5

5. 5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття №1.

Тема : Тренінг як напрямок психологічної роботи.

Мета: засвоїти теоретико-методологічні засади проведення тренінгу.

Питання для обговорення:

1. Історія розвитку групової психотерапії.
2. Історія розвитку, основні процедури роботи Т-груп, груп зустрічей.
3. Переваги групової форми роботи.
4. Процеси у психокорекційних групах. Класифікація груп. Їх склад.
5. Ролі та норми поведінки в групі.

Література: 1, 2, 3, 6, 7, 11, 13.

Практичне заняття № 2

Тема : Сутність та класифікація тренінгових методів.

Мета: опанувати основними видами тренінгових методів.

Питання для обговорення:

1. Бізнес-тренінги компаній, вільні тренінги.
2. Замовлення, види замовлень.
3. Класифікація за відкритістю-закритістю.
4. Корпоративні бізнес-тренінги.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8. 9, 14, 15.

Практичне заняття № 3

Тема : Створення концепції тренінгу.

Мета: навчитись створювати тренінгові концепції

Питання для обговорення:

1. Концептуальні моделі бізнес-тренінгу.
 2. Підходи до створення моделей компетенцій.
 3. Метафоричні концепції.
 4. Використання методик релаксації, арт-терапії, тілесно-орієнтованої терапії в тренінгових заняттях.
- Література: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15.

Практичне заняття № 4

Тема 4: Алгоритми і психотехніки проведення тренінгу.

Мета: оволодіти навичками створення алгоритму тренінгу

Питання для обговорення:

1. Алгоритм створення тренінгу.
2. Структура етапів короткого алгоритму тренінгу.
3. Етап створення атмосфери довіри.
4. Знайомство.
5. Психологічні прийоми розігріву.
6. Особливості механізмів групоутворення. Моніторинг процесів групової динаміки.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12, 13.

Практичне заняття № 5

Тема : Рефлексія та психодіагностика у процесі проведення тренінгу.

Мета: оволодіти навичками рефлексії та психодіагностики у процесі проведення тренінгу

Питання для обговорення:

1. Рефлексія після тренінгу.
2. Система рефлексивних питань.
3. Зворотній зв'язок під час тренінгу.
4. Маркери ефективності групової роботи.
5. Домашнє завдання в тренінгових заняттях.

Література: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Практичне заняття № 6

Тема: Типові помилки тренера під час організації тренінгу.

Мета: проаналізувати основні помилки тренера при підготовці програми,

Питання для обговорення:

1. Написанні сценаріїв, театралізації.
2. Некомпетентність, помилки візуальної психодіагностики, не втримання групової динаміки, конфліктність.
3. Етичні проблеми тренера під час організації тренінгу.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання .

КПЗ з дисципліни виконується самостійно кожним студентом у вигляді мікровикладання. Мікровикладання проводиться по одній з обраних студентом тем, котра ділиться на декілька логічно завершених частин. Кожну частину студент повинен викласти усно так, щоб: упродовж всього виступу рівномірно розподіляти свою увагу між всіма присутніми в аудиторії та підтримувати їхню увагу; вибрати найдоцільнішу для конкретної ситуації форму викладу; вжити різноманітні мовні прийоми; емоційно донести до слухацької й глядацької аудиторії зміст пропонованого матеріалу.

Структура КПЗ:

- вступ – зазначається тема, мета (дидактична, розвивальна, виховна) та завдання роботи і основні її положення;
- теоретичне обґрунтування – виклад і пояснення базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи (при виконанні практичних, розрахункових, моделюючих робіт) – вказуються і коротко характеризуються методи роботи;
- основна частина (стислий виклад основного матеріалу та методичні вказівки до його вивчення);
- додатки (схеми, малюнки, моделі, описи, дидактичні завдання, ділові та рольові ігри, методика їх проведення тощо);
- висновки;
- список використаної літератури.

Порядок подання та захист КПЗ

1. Звіт про виконання КПЗ подається у вигляді скріпленого (зшитого) зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням всіх позицій змісту завдання (за об'ємом 10 – 20 арк.) та електронного носія презентації лекції чи практичного заняття.

2. КПЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає залік, не пізніше ніж за 2 тижні до залікового заняття.

3. Оцінка за КПЗ виставляється на заключному практичному занятті з курсу на основі попереднього захисту КПЗ шляхом мікровикладання (до 30 хв.) і усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.).

4. Оцінка за КПЗ є обов'язковим компонентом залікової оцінки і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. КПЗ оцінюється за 100-бальною шкалою. Питома вага КПЗ у загальній оцінці з дисципліни становить 30%.

7. Тематика самостійної роботи студентів –

5. Самостійна робота студентів

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тренінг як напрямок психологічної роботи	16	24

2	Сутність та класифікація тренінгових методів	16	24
3	Створення концепції тренінгу	16	24
4	Алгоритми і психотехніки проведення тренінгу	16	24
5	Рефлексія та психодіагностика у процесі проведення тренінгу	16	24
6	Типові помилки тренера під час організації тренінгу	16	24
Разом		96	144

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Методика проведення тренінгових занять» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- кейси;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- залік.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Методика проведення тренінгових занять» визначається за шкалою оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Рекомендовані джерела інформації

1. Вагина М. В. Использование метода кейс-стади как образовательной технологии. – Электрон. дан. – [Б.м.], 2015. – URL: <http://www.gup.ru/events/smi/detail.php?ID=166183> – (дата обращения: 11.09.2015).

2. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учебное пособие / Игорь Викторович Вачков. – М.: Издательство «Ось-89», 2016. – 256 с.
3. Горук Н.М. Коучинг як ефективна технологія формування самоосвітньої компетентності студентів / Н.М. Го-рук // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2015. – № 11. – С. 99-104.
4. Жуков Ю.М. Коммуникативный тренинг / Жуков Ю.М. – М.: Гардарики, 2018. – 223 с.
5. Зайцева Т.В. Теория психологического тренинга: психологический тренинг как инструментальное действие / Зайцева Т.В. – СПб.: Речь, 2018. – 80 с.
6. Каменюкин А.Г. Антистресс-тренинг (2-е изд) / А.Г.Каменюкин, Д.В.Ковпак. – СПб.: Питер, 2018. – 224 с.
7. Костюкевич Е. Ф. Использование метода интеллект-карт в образовательном процессе [Электронный ресурс] / Е.Ф. Костюкевич // Фестиваль педагогических идей «Открытый урок». – Электрон. дан. – [Б.м.], 2015. – URL: <http://festival.1september.ru/articles/602963/> – (дата обращения: 11.09.2015).
8. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів / Авторський колектив: Т. Фулей (керівник робочої групи), Н. Буруковська, Т. Будниченко, Г. Савченко. – К., 2016. – 90 с.
9. Романюк І. Упровадження інноваційної освітньої діяльності у навчальному закладі / Ірина Романюк // Практика управління закладом освіти. – 2016. – № 2. – С. 23–33.
10. Самоукина Н.В. Практический психолог в школе: Лекции, консультирование, тренинги [3-е изд.] / Наталья Васильевна Самоукина. – М.: Психотерапия, 2018. – 256 с.
11. Системно-синергетичний підхід до педагогічної підготовки майбутніх магістрів освіти / Професійна педагогічна освіта: системні дослідження: Монографія / За ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка. – 2015. – С. 92 – 109.
12. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 120 с.
13. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.

- 14.Цзен Н.В. Психотренинг: игры и упражнения (2-е изд.) / Н.В.Цзен, Ю.В.Пахомов. – М.: Независимая фирма «Класс», 2016. – 272 с. 59
- 15.Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчальнометодичний посібник / О. Янкович, Ю. Беднарек, А. Анджеєвська. – Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. – 212 с.
- 16.Albero, B. (2014). La pédagogie à l'université entrenumérisation et massification. Apports et risques d'une mutation. In G. Lameul & C. Loisy(Eds.), La pédagogie universitaire à l'heure du numérique. Questionnement et éclairage de la recherche (pp. 27–53). Brussels, Belgium:De Boeck.
- 17.Jelena Cingel Bodinet. Pedagogies of the futures: Shifting the educational paradigms // European Journal of Futures Research volume 4, Article number: 21 (2016).
- 18.Johnson, L., Adams Becker, S., Cummins, M., Estrada, V., Freeman, A., & Hall, C. (2016). NMC Horizon Report 2016 (Higher education edition). Retrieved from New Media Consortium website: <http://cdn.nmc.org>
- 19.Lebrun, M. (2015). eLearning pour enseigner et apprendre, allier pédagogie et technologie. Louvain-la-Neuve, Belgium: Academia Bruylant.
- 20.Scott CL (2015) The futures of learning 3: what kind of pedagogies for the 21st century? UNESCO education research and foresight, Paris. [ERF Working Papers Series, No. 15]. <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002431/243126e.pdf>. Accessed 28 Sept 2016.
- 21.Sharple, M., de Roock , R., Ferguson, R., Gaved, M., Herodotou, C., Koh, E., Kukulska-Hulme, A., Looi, C-K, McAndrew, P., Rienties, B., Weller, M., Wong, L. H. (2016). Innovating Pedagogy 2016: Open University Innovation Report 5. Milton Keynes: The Open University.